

Література.

1. Цивільний кодекс України. Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 30.05.2022).

2. Про електронну комерцію. Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text> (дата звернення: 30.05.2022).

3. Про електронні довірчі послуги. Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (дата звернення: 30.05.2022).

4. Про затвердження плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності та покращення бізнес-клімату, плану дій щодо покращення умов ведення бізнесу в Україні та [...]. Розпорядження Кабінету Міністрів України; План, Заходи, Перелік від 04.12.2019 № 1413-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1413-2019-%D1%80#n16> (дата звернення: 30.05.2022).

ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬГОСПТОВАРОВИРОБНИКІВ

ГРИЦАЄНКО І.М., ДОЦЕНТ,

ГРИЦАЄНКО Г.І., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,

*ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО*

Поступальний розвиток сільськогосподарського виробництва вимагає модернізації та покращення матеріально-технічного забезпечення підприємств аграрної сфери, для чого необхідно залучення значних обсягів інвестиційних та інноваційних ресурсів. Саме інвестиційна діяльність сільськогосподарських виробників має першорядне значення, тому що вона обумовлює рівень інноваційного розвитку аграрного виробництва та напряму впливає на стан і динаміку розширеного відтворення національної економіки в цілому. Для активізації інвестиційної діяльності виробників сільськогосподарської продукції необхідно відповідне інституційне забезпечення, що обґрунтовує актуальність та перспективність обраної теми дослідження.

Інституційне забезпечення інвестиційної діяльності – це сукупність інституцій, які обумовлюють наявність законодавчих,

економічних та організаційних умов, необхідних для її провадження. Зазначимо, що «... основою для подолання кризових явищ в аграрній сфері, розвитку ринкових відносин, забезпечення продовольчої безпеки країни є всебічна інтенсифікація сільського господарства, яка неможлива без адекватного розвитку матеріально-технічної бази та ефективних інвестицій у технічне забезпечення аграрного виробництва» [4, с. 53]. В той же час наголошуємо, що «... для розвитку національної економіки в цілому та аграрного виробництва зокрема потрібні значні інвестиції, для обґрунтування доцільності яких необхідно брати до уваги еколого-соціо-економічні критерії – тобто, орієнтуватися на сталий розвиток» [3, с. 8].

Інвестиційна діяльність в сільському господарстві України має недоліки, що підкреслюють існуючі проблеми у відповідному технічному та технологічному забезпеченні. Так, «... недостатня забезпеченість аграрного виробництва сільськогосподарською технікою призводить до того, що навантаження на неї в Україні ... в рази перевищує відповідні показники розвинених країн, що заважає виконанню необхідних технологічних операцій у встановлені строки і призводить до значних утрат урожаю» [5, с. 195].

Аналіз даних Державної служби статистики України свідчить про те, що капітальні інвестиції економіки у 2021 р. порівняно з 2010 р. збільшились у 2,8 рази і становили 528,8 млрд. грн., у тому числі в матеріальні активи в 4 рази (до 505,3 млрд. грн.), у нематеріальні активи в 4 рази (до 23,6 млрд. грн.). Одночасно розміри капітальних інвестицій у сільське, лісове та рибне господарства України збільшились у 4,3 рази і становили 49,1 млрд. грн., у тому числі в матеріальні активи – в 4,7 рази (до 48,2 млрд. грн.), у нематеріальні активи – в 15,5 разів (до 928,8 млн. грн.). За допомогою кореляційно-регресійного аналізу було визначено прямо пропорційну залежність між розмірами капітальних інвестицій (x) та змінами продуктивності праці галузі (y):

$$y = 8E-06x + 381,6; R = 0,9086; D = 0,8256.$$

Коефіцієнт кореляції ($R = 0,9086$) свідчить про наявність цільного зв'язку між результативною та факторною ознаками.

Капітальні інвестиції в 2021 р. на технічне забезпечення сільськогосподарських товаровиробників (інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, а також транспортні засоби) у сільському, лісовому та рибному господарствах становили 71,7 %; у сільському

господарстві, мисливстві та наданні пов'язаних із ними послуг – 72,3 %; у вирощуванні однорічних і дворічних культур – 79,6 %, багаторічних культур – 51,6 %, у тваринництві – відповідно 34,7 % від загальних обсягів капітальних інвестицій в аграрний сектор економіки країни.

На підставі проведеного дослідження можна зробити висновок, що основним джерелом фінансування інвестицій сільськогосподарських товаровиробників є власний капітал, для збільшення якого необхідно «... підвищити прибутковість виробництва шляхом покращення організації виробництва, мотивації оплати праці та праці, логістики, маркетингу, використання інноваційних технологій тощо» [1, с. 36]. Крім цього, особливої уваги потребує соціальна складова, тому зазначаємо, що «... інструментом позитивних змін є соціальні інвестиції, реалізація яких потребує ефективної взаємодії міжнародних організацій, урядових структур, представників бізнесу і громадянського суспільства в цілому» [2, с. 80-81].

Головною умовою розвитку інвестиційної діяльності сільськогосподарських товаровиробників є досягнення миру та безпеки, після чого актуальними можуть бути теоретичні обґрунтування та практичне впровадження адекватного механізму державної підтримки та захисту інвесторів.

Література.

1. Hrytsaienko H., Hrytsaienko I., Bondar A. and Zhuravel D. Mechanism for the Maintenance of Investment in Agriculture. *Modern Development Paths of Agricultural Production*, 2019. pp. 29-40. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-030-14918-5_4
2. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М. Інвестиції в сталій розвиток аграрної сфери економіки. *Підприємництво: інвестиційне забезпечення та економічна безпека* : Монографія. Мелітополь: Люкс, 2021. С. 5-94.
3. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М. Розробка інвестиційних проєктів аграрного виробництва: орієнтація на сталій розвиток. *Науковий вісник Таврійського державного агротехнологічного університету: електронне наукове фахове видання*, 2021. Вип. 11, Том 2. URL: <https://doi.org/10.31388/2220-8674-2021-2-20>
4. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М. Інвестиції в технічне забезпечення аграрного виробництва. *Глобальні та національні проблеми економіки*, 2016. Вип. 12. URL: <http://global-national.in.ua/archive/12-2016/14.pdf>
5. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М. Технічне оснащення як пріоритетний напрям інвестування аграрного виробництва. *Економіка та суспільство*, 2017. Вип. 9. URL: <http://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal-9>